

* onbeweeglijk oerbegin:

- draaien rond middelpunt met verf,
- spiralen met klei - roos met verf - "
- teken fietswiel
- licht wordt regenboog

* alles draait:

- weekkalender , dagnacht, maanden, seizoenen
- spelen met tandwielen
- cirkels met passer

* zo boven, zo beneden:

- trek met verf horizontale en verticale lijnen, met liniaal erover heen
- spiegelen - spelen met spiegel en vormen
 - met verf - afdruk maken
 - rekenblad - teken in spiegelbeeld.

* alles beweegt:

- spelen met water en flessen - bubbels lucht
- slang boven kachel/verwarming: warme lucht stijgt op.
- kleine hartjes - grote harten / muis-beer
- groeiringen / regenboog vanuit één punt

* tegengesteld:

- drijven - zinken : spelen met water
- licht - zwaar : " " weegschaal
- aantrekken - afstoten : " magneten
- zwaartekracht - lichtkracht: opzuigen van ecoline (zie vis)
- geef het dier een kleur die bij 'm past:
 - bijv.: gevaarlijk rood
- sociaal emotioneel - blij - verdriet.

* oorzaak en gevolg:

- het rode kippetje - boekje maken (taal/letter!)
- poppenkast Jan klaassen -
- domino - 1 steen en daar gaan de andere domino effect!

* alles verandert:

- water : aggregatie toestanden
- kaarsvet smelten
- chocolade tot Fondue
- het jaar van de paardebloem / de ulinder / de slang

* Samenwerken:

- zie handje
- van elkaar leren ! samen doen !

* eenheid:

- mozaïeken , blokjes dieren , tangram
- wij zijn één klas !

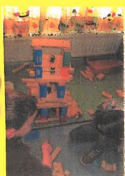
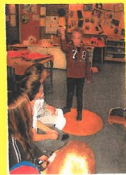
Het handige handje!



Dit is
Waarom
Middelstuk
Binnen
Dit is

Wat kan ik zelf nog meer doen om het
aankomst te vinden op mijn reis?
Stel je vraag aan iemand in de klasgroep
Stel je vraag aan iemand uit de klas
Stel je vraag aan iemand uit de klas
Als je vraag niet beantwoord is, ga dan
naar iemand anders. Stel je vraag dan de
juf/leerkracht langzaam aan.

samenwerken



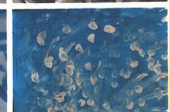
alles draait



zo boven, zo beneden



alles verandert

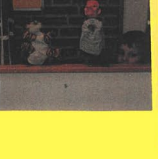
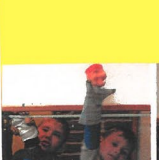


onbeweeglijk

oerbegin



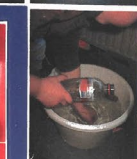
oorzaak en gevolg



tegenge

stelden

alles beweegt



Het onbeweeglijk oerbegin kan ervaren worden door kinderen een schoenendoos te geven waarin een gekleurd blad is gelegd, en één knikker. Er mag nu op het gekleurde blad verf worden gespoten. De knikker liggend in de verf doet niets, is onbeweeglijk. Doordat het kind de doos gaat bewegen, rolt de knikker door de verf en maakt 'een schilderij'. Met de knikker begint het. We zeggen 'er is een begin'.

Beweging om een vast punt zal herkend kunnen worden in het fietswiel: de as is stil, de velg draait. Met een passer mogen de kinderen grote en kleine wielen tekenen. De punt van de passer, het vaste punt, moet stevig worden neergezet. Geef onder het papier een stuk karton. Laat met tandwielen spelen. Laat de kinderen ontdekken hoe beweging wordt overgebracht. Zeg de dagen van de week op, stop niet bij één week maar ga door en door. Doe dit ook met de maanden en maak daarbij met de handen een ronddraaiende beweging. Leg de relatie naar de beweging van de aarde om de zon. Wat ligt in het midden van jouw lichaam? We zeggen: 'wat draait om een vast punt.'

De geestwet zo boven, zo beneden zal voor kinderen gaan leven door spiegelspelletjes te doen, door elkaar na te doen. Door een vel papier in tweeën te vouwen en op de ene helft met verf iets te schilderen en dan een afdruk te maken op de andere helft. Door te spelen met spiegels. Op het plein een spiegel neer te leggen en te vragen wie er op de wolken kan staan. Door te ontdekken waar de hemel zich spiegelt op aarde. Wat

de kracht van de zon doet, in de aarde. We zeggen: 'ik ben van de hemel en van de aarde.'

Overal en alles is energie, er is geen lege ruimte. Zet een emmer met water klaar. Neem een lege fles en vraag de kinderen wat er in zit. Houd de fles onder water en laat de bubbels horen. Er zit lucht in de fles! We maken van een plastic zak een luchtballon. De onzichtbare warme lucht van de föhn blaast de ballon omhoog. Het onzichtbare licht van de zon schijnt door een kristal naar binnen. Overal zien we regenbogen, op de vloer en op 't plafond. We draaien stoeptegels om. We ontdekken het leven van kleine beestjes. We zeggen: 'Alles ademt en leeft'.

De paren van tegenstellingen nodigen uit tot onderzoek. Wat drijft, wat zinkt? Wat trekt een magneet aan, wat niet en wat stoot de magneet af? Hoe sterk is lucht wel niet! We weten wat zwaartekracht is, wat is lichtkracht? Er is veel te beleven in de wereld van krachten. Er zijn wilde en tamme dieren. Soms ben je boos, soms blij. We zeggen: 'steeds zijn er twee'.

Oorzaak en gevolg kunnen we weergeven met een langer rij rechtopstaande dominostenen. Als de eerste om gaat, volgen de anderen. Wat gebeurt er als we één steen er tussen uit halen? Verhalen maken de werking van oorzaak en gevolg duidelijk. Speel poppenkast. Benoem de gebeurtenissen van de dag in relatie tot oorzaak en gevolg: je fietste keihard en vloog uit de bocht, als wij in een kurk

spijkers slaan, wat gebeurt er dan met de kurk in het water? We oefenen de danspassen en we kunnen optreden. We stoppen zaadjes in de grond, geven water, wat komt tevoorschijn? We zeggen: 'Ik doe dit en dat gebeurt'.

Alles verandert, alles stroomt wordt voor de kinderen zichtbaar door de cycli in de natuur te volgen: de kringloop van het water, de ontwikkeling van zaad tot zaad, afvalverwerking tot compost, de metamorfose van bijvoorbeeld de rups en de kikker. Wat gebeurt er in je lichaam als je eet? En wat bij doodgaan? We zeggen: 'Alles verandert, niets gaat verloren.'

De kracht van samenwerking is voor de kinderen van heel dichtbij te beleven: ze leren van elkaar en helpen elkaar. En hoe leuk is het samen te zingen, en muziek te maken. We maken het samenwerken wat abstracter door van losse elementen een geheel te vormen, we mozaïeken en door te laten zien dat tegengestelden krachten ook kunnen samenwerken zoals water en vuur stoom kunnen voortbrengen. We zeggen: 'samen kom je verder'.

Beleven van eenheid ervaren we door te zien dat alles zijn plaats heeft in de kosmos, de natuur en in ons zelf. We zeggen: 'Alles hoort bij elkaar.'